

گفت‌وگوی اجتماعی در سطح عالی

برای توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی^۱

مترجم: الهام امیری^۲

۱. این نوشتار، ترجمه‌ای از خلاصه مدیریتی گزارش «گفت‌وگوی اجتماعی در سطح عالی برای توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی» است که توسط سازمان بین‌المللی کار در سال ۲۰۲۴ ارائه شده است. متن اصلی گزارش از آدرس زیر قابل دسترسی است:
<https://www.ilo.org/publications/flagship-reports/social-dialogue-report-2024-peak-level-social-dialogue-economic-development>.

۲. پژوهشگر مؤسسه کار و تأمین اجتماعی.

مقدمه

جهان با بی‌ثباتی‌های ژئوپولیتیکی، فشارهای تورمی، قطبی‌سازی سیاسی و شتاب سریع پیشرفت‌های فناوری، تخریب محیط زیست، تغییرات اقلیمی و تحولات جمعیتی روبرو است. این مسائل جهانی چالش‌های بسیاری را نه تنها در دنیای کار، بلکه در ساختار جامعه ایجاد می‌کنند. اگر این مسائل حل نشوند، خطر تضعیف تلاش‌های جمعی جامعه جهانی برای تحقق دستور کار ۲۰۳۰ سازمان ملل متحد جهت توسعه پایدار و اهداف آن را در پی دارد. در این زمینه، نهادهای حکمرانی کار با وظایف فوری و پیچیده‌ای برای برآورده کردن نیازهای نسل‌های حاضر و آینده و محافظت از زمین روبرو هستند. سازمان بین‌المللی کار (ILO) به طور مداوم بر ضرورت تصویب سیاست‌هایی که پایداری اقتصادی و محیطی را تقویت کرده و پیشرفت اجتماعی را از طریق گفت‌وگوهای اجتماعی پیش برند، تأکید کرده است. نظرات افرادی که به‌طور مستقیم تحت تأثیر چنین سیاست‌هایی قرار دارند - به ویژه کارفرمایان، کارگران و سازمان‌های نمایندگی آن‌ها - باید محور تصمیم‌گیری‌ها باشد. نه تنها برای ساخت جوامع مقاوم، بلکه برای استفاده از فرصت‌های تحول‌آفرین دنیای کار، ایجاد گفت‌وگو و همکاری مؤثر میان این افراد در تمامی سطوح - ملی، بخشی، منطقه‌ای و جهانی - ضروری است.

این گزارش، دومین نسخه از گزارش گفت‌وگوی اجتماعی سازمان بین‌المللی کار است که بر گفت‌وگوی اجتماعی در سطح عالی تمرکز دارد. گفت‌وگوی اجتماعی در سطح عالی سازوکاری قوی برای ارتقای کار شایسته و بنگاه‌های پایدار؛ تضمین توزیع عادلانه درآمد که برای مقابله با نابرابری‌های فزاینده ضروری است؛ مقابله با چالش‌های ناشی از تحولات دیجیتال و سبز؛ و فراهم کردن زمینه برای ترمیم قرارداد اجتماعی ضعیف است. ما در گفت‌وگوی

اجتماعی سطح عالی، یک حفاظ حیاتی در برابر سیاست‌های نادرست و ناآگاهانه می‌بینیم، سیاست‌هایی که منافع اقلیت را بر هزینه‌های اکثریت ترجیح می‌دهند و بر دستاوردهای کوتاه‌مدتی که احتمالاً پیشرفت بلندمدت را تهدید می‌کنند، تمرکز دارند.

با این حال، در زمانی که فضای مدنی در حال کوچک‌تر شدن و اعتماد عمومی به نهادها در حال افول است، وظیفه‌ای که تصمیم‌گیرندگان با آن مواجه هستند چالش‌برانگیز است. توانایی سه‌جانبه‌گرایان سازمان بین‌المللی کار در حمایت از دموکراسی در محیط کار و شرایط و حقوق بنیادینی که کارفرمایان و کارگران را قادر به مشارکت مؤثر در حکمرانی کار می‌سازد، در دستیابی به توسعه اجتماعی، اقتصادی و انسانی فراگیر و پایدار، تعیین‌کننده خواهد بود.

سازمان بین‌المللی کار در تعهد خود برای حمایت از گفت‌وگوی اجتماعی به‌عنوان سنگ‌بنای حکمرانی کار در قرن بیست و یکم، ثابت‌قدم است. بهره‌برداری از شواهد و مثال‌های واقعی که در این گزارش به آن‌ها اشاره شده است، برای تحقق اهداف ائتلاف جهانی سازمان بین‌المللی کار برای عدالت اجتماعی بسیار مهم است: مقابله با نابرابری، تبعیض و محرومیت؛ تحقق حقوق کار به عنوان حقوق بشر؛ تضمین کرامت انسانی و برآورده کردن نیازهای اساسی؛ گسترش دسترسی و توانمندی‌ها برای اشتغال مولد و انتخابی آزادانه و بنگاه‌های پایدار؛ و فراهم کردن حمایت و ایجاد تاب‌آوری.

بنابراین، در پی اقدامات بین‌المللی به‌منظور احیای تعهد جهانی به عدالت اجتماعی، گزارش گفت‌وگوی اجتماعی ۲۰۲۴ به‌نوبه خود یک الحاقیه به‌موقع محسوب می‌شود.

گیلبرت هونگبو

مدیرکل سازمان بین‌المللی کار

خلاصه مدیریتی

نسخه دوم گزارش گفت‌وگوهای اجتماعی سازمان بین‌المللی کار (پس از پاندمی کووید ۱۹)، بر گفت‌وگوهای اجتماعی در سطح عالی (PLSD)^۱ تمرکز دارد که ابزاری حیاتی برای پیشبرد کار شایسته؛ تضمین توزیع عادلانه درآمد کار؛ رسیدگی به چالش‌های گذار دیجیتال و سبز؛ و اصلاح «قرارداد اجتماعی ضعیف» است.

PLSD شامل فرایندهایی است که نمایندگان دولت‌ها، سازمان‌های کارفرمایی و کسب‌وکار و سازمان‌های کاری (شرکای اجتماعی) را در سطوح ملی و بخشی گرد هم می‌آورد. این فرایندها برای تسهیل مذاکرات، مشاوره و تبادل اطلاعات در موضوعات مربوط به کار، سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی طراحی شده‌اند. PLSD شامل فرایندهای دوطرفه‌ای است که فقط شرکای اجتماعی در آن مشارکت دارند - به‌ویژه برای رسیدن به توافق‌های جمعی - و همچنین فرایندهای سه‌جانبه‌ای که در آنها نمایندگان دولت نیز مشارکت می‌کنند.

این گزارش با نمایش نمونه‌های کشوری و شیوه‌های مناسب از سراسر جهان، نشان می‌دهد که چگونه PLSD می‌تواند به عنوان یک کاتالیزور قدرتمند برای مدیریت پیچیدگی‌ها، شناسایی راه‌حل‌های متعادل و پایدار، رسیدگی

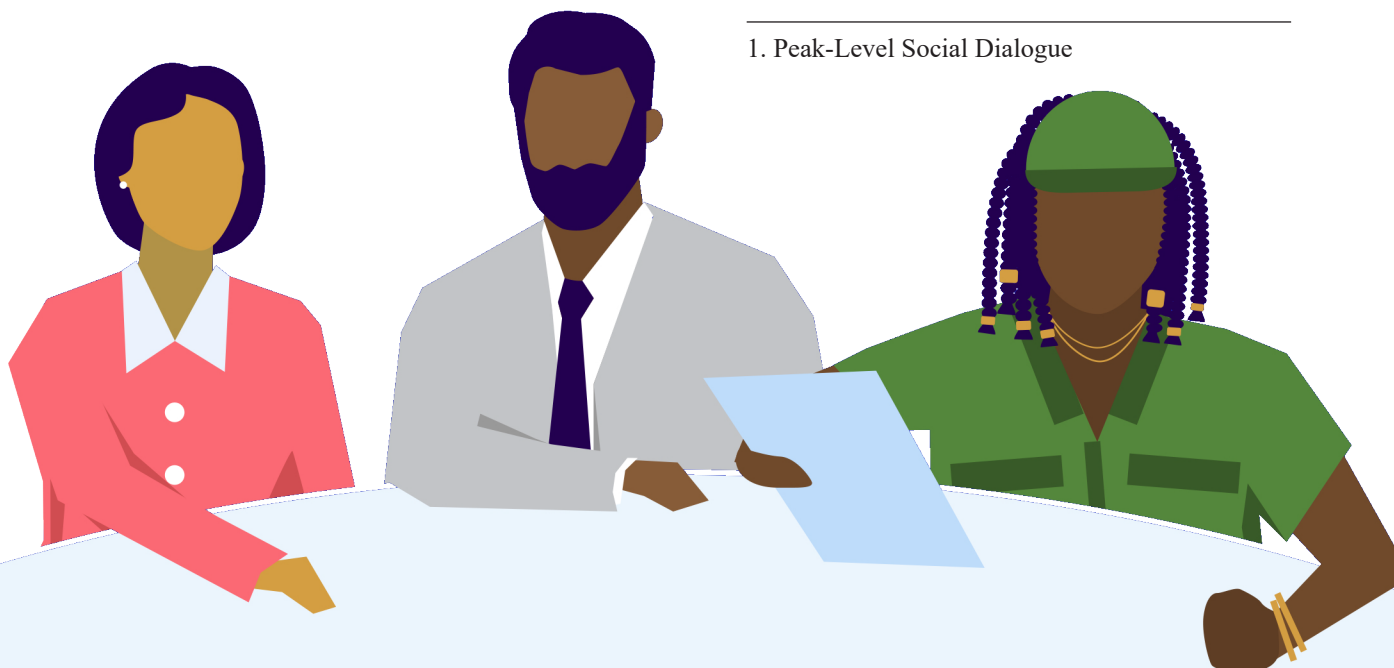
به بی‌عدالتی‌های اجتماعی و اقتصادی و ترویج دموکراسی در دنیای کار و جامعه به طور کلی عمل کند.

PLSD به کشورهای مختلف اجازه می‌دهد تا توسعه اقتصادی را همراه با پیشرفت اجتماعی دنبال کنند و با اهداف برنامه ۲۰۳۰ سازمان ملل درخصوص توسعه پایدار برای آینده‌ای فراگیر تر و پایدارتر هم‌راستا باشند.

برنامه ۲۰۳۰ شامل یک رویکرد بلندمدت و فراگیر نسبت به توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی است که PLSD برای ترویج آن مناسب است. این گزارش استدلال می‌کند که رویکرد یک کشور به توسعه می‌تواند تأثیر زیادی بر نحوه عملکرد نهادهای PLSD داشته باشد. درعین‌حال، اثرات مثبت PLSD می‌تواند استراتژی توسعه اقتصادی و اجتماعی یک کشور را تحت تأثیر قرار دهد و آن را به سمت شیوه‌های بلندمدت و فراگیر سوق دهد. این موضوع، همان‌طور که در فصل اول نشان داده شده است، یک رابطه دوطرفه است که در آن هر بخش بر دیگری تأثیر می‌گذارد.

سرمایه‌گذاری در PLSD در زمان بحران‌ها و تغییرات ساختاری سریع در دنیای کار اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

1. Peak-Level Social Dialogue

اگرچه این استانداردها مبنای گفت‌وگوهای اجتماعی مؤثر و فراگیر هستند، اما تقریباً نیمی از نیروی کار جهانی تحت پوشش کنوانسیون‌های شماره ۸۷ و ۹۸ سازمان بین‌المللی کار قرار ندارند. علاوه بر این، داده‌های سازمان بین‌المللی کار نشان می‌دهد که همچنان چالش‌هایی در قوانین و عمل در زمینه احترام و اجرای این حقوق وجود دارد. میانگین جهانی رعایت آزادی انجمن‌ها و حق مذاکره جمعی (شاخص هدف توسعه پایدار ۸.۸.۲) بین سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۲۲ به میزان ۷ درصد بدتر شده است که ناشی از افزایش نقض آزادی‌های مدنی بنیادین کارفرمایان، کارگران و سازمان‌های نماینده آنها و همچنین حق مذاکره جمعی است.

وضعیت کنونی گفتگوی اجتماعی در سطح عالی: ارزیابی اثربخشی و فراگیری نهادهای ملی گفتگوی اجتماعی

نهادهای ملی گفتگوی اجتماعی (NSDIs)^۱ نقش حیاتی در ترویج مشارکت شرکای اجتماعی در سیاست‌گذاری اجتماعی و اقتصادی ایفا می‌کنند. بیشتر کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار (ILO) نهادهای دائمی NSDIs با صلاحیت عمومی تأسیس کرده‌اند و تقریباً نیمی از آنها نهادهای اضافی NSDIs مرتبط با مسائل خاص مانند اشتغال، تأمین اجتماعی و تعیین دستمزد دارند.

شرکای اجتماعی دیدگاه کمتر مساعدی نسبت به شمولیت NSDIs دارند، زیرا شکاف‌های بزرگی در مشارکت زنان، جوانان و کارگران و واحدهای اقتصادی در اقتصاد غیررسمی وجود دارد. نتایج نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که تفاوت‌های قابل‌توجهی در میزان مشارکت زنان در NSDIs وجود دارد، به‌ویژه در نقش‌های رهبری: سه نفر از هر پنج نفر از کارگران و نیمی از پاسخ‌دهندگان کارفرمایی معتقدند

بی‌ثباتی‌های ژئوپلیتیکی، قطبی‌شدن و کاهش اعتماد به نهادهای حکومتی، پیشرفت جهانی به سوی برنامه ۲۰۳۰ را مختل کرده است. علاوه بر این، تحولات سریع در بازارهای کار که توسط گذارهای دیجیتالی و سبز هدایت می‌شود، چالش بحران‌های چندگانه را تشدید کرده و نابرابری‌ها را افزایش داده و گروه‌های آسیب‌پذیر را به عقب رانده است. در این زمینه، با استناد به مثال‌هایی که ارزش PLSD را در مزایای اساسی آن، یعنی ترویج صلح در کار، انسجام اجتماعی، حکمرانی خوب و دموکراسی نشان می‌دهند، سرمایه‌گذاری قابل‌توجه در نهادهای، فرایندها و بازیگران PLSD ضروری است. PLSD می‌تواند با ایجاد منافع تحولی به‌ویژه، ایجاد کار شایسته، رشد بهره‌وری پایدار (فصل ۲)، مقابله با نابرابری‌های بالای درآمدی کار (فصل ۳) و تسهیل گذارهای منصفانه دیجیتال و سبز (فصل ۴) از توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی حمایت کند. این منافع با هم می‌توانند در شکل‌دهی به «قرارداد اجتماعی تجدیدنظرشده» کمک کنند (فصل ۵).

برای PLSD، مدل «نسخه یکسان برای همه» وجود ندارد اما برخی از پیش‌نیازها باید برای تضمین مالکیت کامل فرایندهای گفتگوی اجتماعی توسط همه طرف‌های ذی‌ربط و پایداری آنها در طول زمان فراهم باشد، به‌ویژه:

احترام به اصول و حقوق بنیادین در محیط کار، به‌ویژه آزادی انجمن‌ها و شناسایی مؤثر حق مذاکره جمعی، مطابق با کنوانسیون آزادی انجمن و حمایت از حق سازمان‌دهی، ۱۹۴۸ (شماره ۸۷) و کنوانسیون حق سازمان‌دهی و مذاکره جمعی، ۱۹۴۹ (شماره ۹۸)، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این حقوق به‌عنوان حقوق بنیادین و شرایط تسهیل‌کننده برای تحقق دستور کار کار شایسته و عدالت اجتماعی شناخته شده‌اند.

1. National social dialogue institutions

هدف توسعه پایدار ارتقا می‌دهند.

PLSD می‌تواند طراحی و اجرای سیاست‌های اشتغال کامل و مولد، از جمله سیاست‌های ملی اشتغال و عملکرد مؤثر خدمات اشتغال عمومی را بهبود بخشد.

داده‌های سازمان بین‌المللی کار (ILO) درباره ۴۰ سیاست ملی اشتغال که بین سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۲۰ تصویب شده‌اند، نشان می‌دهد که از PLSD در طراحی، اجرا و ارزیابی حدود ۸۰ درصد از سیاست‌های تجزیه و تحلیل شده اشتغال استفاده شده است. علاوه بر این، نتایج یک نظرسنجی از هیئت‌مدیره‌های خدمات اشتغال عمومی نشان می‌دهد که شرکای اجتماعی در بیش از ۳۰ درصد از کشورهای نظرسنجی‌شده در حکمرانی خدمات اشتغال عمومی مشارکت دارند. آنها همچنین در ارزیابی برنامه‌ها برای اطلاعات بازار کار، تطابق شغلی یا آموزش و ارتقای مهارت‌ها مشارکت دارند. به‌طور کلی، شواهد نشان می‌دهد که PLSD در سیاست‌گذاری اشتغال، بیش از سیاست‌گذاری‌های از بالا به پایین و یک‌جانبه، ارتباطات بین وزارتخانه‌های اقتصاد و مالی، وزارتخانه‌های بخش‌های مختلف و بانک‌های مرکزی را تسهیل می‌کند. در عین حال، توجه بیشتری لازم است تا گروه‌های نیروی کار که در بازار کار دچار نابرابری هستند، به‌ویژه زنان، جوانان و کارگران و واحدهای اقتصادی غیررسمی در نظر گرفته شوند تا اطمینان حاصل شود که سیاست‌های اشتغال نگرانی‌های آنها را برطرف می‌کند.

PLSD نقش کلیدی در شکل‌دهی و اجرای هنجارهایی دارد که حقوق در کار را ترویج می‌دهند...

ماهیت مشورتی PLSD محیطی مناسب برای بررسی و پذیرش چارچوب‌های نظارتی فراهم می‌آورد که با تغییرات در دنیای کار سازگار هستند و در عین حال حقوق کارگران را ارتقا می‌دهند. این رویکرد به تطبیق منافع متنوع کمک

که زنان در تصمیم‌گیری‌های NSDI مشارکت محدودی دارند یا اصلاً مشارکت ندارند. علاوه بر این، یافته‌ها بر لزوم تقویت نمایندگی گروه‌های حاشیه‌ای - از جمله در اقتصاد غیررسمی - و رسیدگی به نگرانی‌های خاص آنها تأکید دارد. در حالی که پاسخ‌دهندگان در مورد مزایای مشارکت بازیگران فراتر از شرکای اجتماعی در NSDIs هم‌نظرند، بسیاری از کارفرمایان و کارگران احساس می‌کنند که نمایندگی سازمان‌های آنها برای کارگران و واحدهای اقتصادی در اقتصاد غیررسمی، محدود است یا نمایندگی ندارد. یک نظرسنجی از شوراهای اقتصادی و اجتماعی و نهادهای مشابه نشان می‌دهد که نمایندگی جوانان در NSDIs نیز به طور مناسبی دنبال نمی‌شود و نگرانی‌های آنها عمدتاً نادیده گرفته می‌شود. همان نظرسنجی به کاهش PLSD فراگیر و حساس به جوانان به‌ویژه پس از پاندمی، اشاره دارد.

گفتگوی اجتماعی در سطح عالی: هم‌راستایی اهداف اقتصادی و اجتماعی برای تضمین کار شایسته برای همه

PLSD می‌تواند با تعادل رشد اقتصادی و پیشرفت اجتماعی، انسجام سیاستی را در میان نهادهای دولتی تقویت کند و در نهایت، هدف کار شایسته برای همه را پیش ببرد. این فرایند می‌تواند به اشتغال کامل، حقوق در کار و دسترسی عادلانه به حمایت اجتماعی کمک کند و محیطی مساعد برای رشد پایدار شرکت‌ها و بهره‌وری ایجاد کند. شواهد پژوهشی به نقش PLSD در هماهنگی اقدامات سیاستی فرابخشی از طریق رویکرد «کل دولت» در هر یک از ارکان برنامه کار شایسته اشاره دارند. این گزارش چندین مثال از بازیگران سطح بالا را نشان می‌دهد که شکاف‌های بین وزارتخانه‌های دولتی مرتبط با مسائل اقتصادی و اجتماعی را پُر کرده و بنابراین انسجام سیاستی را در راستای دستیابی به کار شایسته، به عنوان هشتمین

می‌کند و تعهد بازیگران بازار کار را به اصلاح قوانین کار تضمین می‌کند. شواهد نشان می‌دهد که بسیاری از اصلاحات در قوانین کار شامل مشاوره‌های سه‌جانبه بوده است و قانون‌گذاری‌های نهایی بازتابی از پیشنهادات شرکای اجتماعی با درجات متفاوت بوده است. به‌عنوان مثال، توافقی در کمیته دائم گفتگوی اجتماعی سه‌جانبه پرتغال منجر به اصلاح قانون کار شد که هدف آن کاهش کار موقتی و تقویت مذاکره جمعی بود.

... ایمنی و بهداشت شغلی (OSH)^۱

داده‌ها نشان می‌دهند که تقریباً چهارپنجم از کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار (ILO)، نهادهای سه‌جانبه ملی ایمنی و بهداشت شغلی (OSH) را تشکیل داده‌اند که به طراحی سیاست‌ها کمک کرده و فرهنگ پیشگیری از حوادث، بیماری‌ها و مرگ‌ومیرها در محل کار را ترویج می‌دهند. یک مثال برجسته، گروه فنی سه‌جانبه ملی نامیبیا است. این گروه، برای اطمینان از بازگشت ایمن به کار در دوران پاندمی COVID-19 دستورالعمل‌هایی را شکل داد و عناصر کلیدی لایحه ایمنی و بهداشت شغلی (OSH) که تشکیل کمیته‌های آن در سطح بنگاه‌ها را ترویج می‌کند، را نیز به تصویب رساند. علاوه‌براین، PLSD در سطح بخشی برای بهبود نتایج ایمنی و بهداشت شغلی (OSH) از طریق طراحی و اجرای سیاست‌هایی که به‌طور خاص به ویژگی‌های بخش‌های مختلف مانند ساخت‌وساز و پوشاک آماده می‌پردازد، حیاتی است.

PLSD می‌تواند به توسعه نظام‌های حمایت اجتماعی مؤثر، با کیفیت بالا و منابع کارآمد کمک کند.

عملکرد توافقی PLSD این امکان را فراهم می‌آورد که نیازهای مختلف مطرح و رسیدگی شوند تا به بهبود کیفیت

و پوشش استراتژی‌های - حمایت اجتماعی کمک کند. شرکای اجتماعی بر سیاست‌های بیمه اجتماعی و مزایای حمایت اجتماعی تأمین‌شده از طریق مالیات، ازجمله در زمان‌های بحران، بسیار تأثیر گذاشته‌اند و اغلب در چارچوب نهادهای گفتگوی اجتماعی ملی^۲ این کار انجام شده است. داده‌های سازمان بین‌المللی کار (ILO) از ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۳ نشان می‌دهند که شرکای اجتماعی در ۱۵۸ اصلاحیه قانونی مربوط به نظام‌های حمایت اجتماعی در ۶۵ کشور مشارکت داشته‌اند که منجر به گسترش پوشش‌های بازنشستگی، مراقبت‌های بهداشتی و مزایای کارکنان شده است. علاوه‌براین، شرکای اجتماعی در نظارت بر نظام‌های حمایت اجتماعی و مدیریت برنامه‌های - حمایت اجتماعی از طریق نمایندگی خود در هیئت‌مدیره‌های طرح‌های تأمین اجتماعی مشارکت دارند.

حمایت PLSD از هماهنگی میان سیاست‌های مختلف برای ایجاد محیطی مساعد برای شرکت‌های پایدار ضروری است.

کارآفرینی پایدار نیاز به تعادل بین اهداف اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی دارد که اغلب شامل مصالحه می‌باشد. با تشویق همکاری بین وزارتخانه‌ها و ذینفعان مختلف، PLSD فرایند شناسایی راه‌هایی برای کاهش یا غلبه بر این مصالحه‌ها را تسهیل کرده و به شکستن - موانع اداری که مانع از سیاست‌گذاری هماهنگ می‌شوند، کمک می‌کند. این رویکرد حیاتی است، زیرا توسعه شرکت‌های پایدار نیاز به اقدام در سیاست‌هایی فراتر از مسائل کار دارد. این امر، به‌عنوان مثال، از طریق مشارکت شرکای اجتماعی در هیئت‌مدیره‌های نهادهای آموزش فنی‌حرفه‌ای که توسط وزارتخانه‌ها و آژانس‌های مختلف دولتی هماهنگ می‌شود، و همچنین در هیئت‌مدیره‌های نهادهای مهارت‌های بخشی

2. NSDI

1. Occupational Safety and Health

مانند کمیسیون سیستم ملی گواهی شایستگی‌های کاری در شیلی^۱ قابل مشاهده است.

PLSD برای ترویج تغییرات ساختاری فراگیر و افزایش دهنده بهره‌وری ضروری است و در نتیجه رشد پایدار بهره‌وری را تضمین می‌کند.

تعامل مؤثر بین PSD و گفت‌وگوی اجتماعی در سطح بنگاه به سازمان‌های کارفرمایان و کارگران در حفظ و هماهنگی دستاوردهای بهره‌وری کمک می‌کند. تحقیقات نشان می‌دهد که شیوه‌های مؤثر گفت‌وگوی اجتماعی در سطح شرکت باعث بهبود عملکرد، نوآوری و رفاه در محل کار می‌شود. فراتر از دستاوردهای سطح بنگاه، رشد بهره‌وری نیروی کار نیازمند تغییرات اقتصادی ساختاری و انتقال فعالیت‌های اقتصادی از بخش‌های کم بهره‌وری به بخش‌های با بهره‌وری بالاتر است. در مجموع، رشد پایدار بهره‌وری، زمانی که با فرایندهای PSD - که تسریع در اشتراک عادلانه دستاوردهای بهره‌وری را ترویج می‌کنند - همراه باشد، به‌طور قابل توجهی به بهبود دستمزدها کمک می‌کند. علاوه بر این، چارچوب‌های سیاستی بین‌المللی، از جمله برخی توافق‌نامه‌های تجاری، فرصت‌هایی برای PSD فراهم می‌آورد تا سیاست‌های ملی مربوط به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و عملیات شرکت‌های چندملیتی را شکل دهد.

تقویت نهادهای PSD برای توزیع عادلانه درآمد کار

در دهه‌های اخیر، نابرابری درآمدی کار، که با بحران COVID-19 تشدید شده است، به مسئله‌ای فوری تبدیل شده است. تفاوت‌های زیاد درآمد و دستمزدها تلاش برای کاهش فقر را تضعیف می‌کند، تحرک اجتماعی را محدود می‌کند و خطر ناآرامی اجتماعی را افزایش می‌دهد. این گزارش باتکیه بر تحقیق جهانی و نمونه‌های کشوری نشان

1. Chile-Valora

می‌دهد که چگونه PSD می‌تواند توزیع عادلانه درآمد کار را از طریق ترویج چارچوب‌های سیاستی فراگیر که بر برابری درآمد و توسعه اقتصادی پایدار تأکید دارند، پیش برده و با دستور کار ۲۰۳۰ هم‌راستا باشد. این گزارش به نقش گفت‌وگوی اجتماعی سه‌جانبه، تعیین حداقل دستمزد با مشارکت شرکای اجتماعی و مذاکره جمعی بخش‌ها در مقابله با بحران هزینه‌های زندگی و کاهش شکاف دستمزدهای جنسیتی اشاره دارد. این گزارش از کشورها می‌خواهد تا با تقویت نهادهای PSD، عدالت درآمدی کارگران در سطح جهان را بازگردانند.

در حالی که شکاف‌های بزرگی در تطابق و پوشش باقی مانده است، تمایل مجدد به سیاست‌های حداقل دستمزد وجود دارد.

بیش از ۹۰ درصد از کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار (ILO) نظام‌های حداقل دستمزد را ایجاد کرده‌اند که نشان‌دهنده اهمیت آن در پیشبرد عدالت اجتماعی است. با این حال، بسیاری از این نظام‌ها به اندازه کافی از همه کارگران حمایت نمی‌کنند و در تطابق و پوشش قانونی شکاف‌هایی وجود دارد. تنظیمات نامنظم نرخ‌های حداقل دستمزد به‌ویژه در دوران بحران‌های اقتصادی، قدرت خرید کارگران را فرسایش می‌دهد. این گزارش همان‌طور که در توصیه‌نامه تعیین حداقل دستمزد ۱۹۷۰ (شماره ۱۳۵) آمده است، بر لزوم تعدیل‌های بیشتر در دوره‌های تورمی تأکید دارد و خواستار مشارکت کامل شرکای اجتماعی است.

مشارکت مستقیم و برابر شرکای اجتماعی در تعیین، تنظیم و اصلاح حداقل دستمزدهای قانونی برای بهبود اثربخشی آن‌ها در کاهش فقر و نابرابری درآمدی ضروری است.

اکثر کشورها، معمولاً سازمان‌های کارفرمایی و کارگری

ابزارهای PLSD برای مقابله با نابرابری بالای درآمد کار شناخته می‌شود. این سازوکارهای PLSD برای محافظت از کارگران کم‌دستمزد، ارتقای رشد واقعی دستمزد و پیشبرد عدالت دستمزدی ضروری هستند. در مقابل، کشورهای که نهادهای PLSD مؤثری ندارند، کمتر قادر به ایجاد چارچوب‌های لازم برای دستیابی به توزیع عادلانه درآمد کار هستند.

گفت‌وگوی اجتماعی سه‌جانبه، حداقل دستمزد و مذاکره جمعی بخشی - که از دستمزدها و درآمدهای واقعی محافظت می‌کنند - به توزیع عادلانه‌تر هزینه‌های تورمی بین کارفرمایان و کارگران کمک می‌کنند.

کشورها اقدامات متفاوتی مانند تنظیمات خودکار و اختیاری دستمزدها را اتخاذ کرده‌اند که اغلب با مشاوره شرکای اجتماعی انجام می‌شود. به‌عنوان مثال، توافقاتی

را از طریق نهادهای سه‌جانبه در فرایند تعیین حداقل دستمزدها درگیر می‌کنند. باین‌حال، کیفیت و تأثیر چنین مشاوره‌هایی بسیار متفاوت است. این گزارش نشان می‌دهد که سازوکارهای تعیین حداقل دستمزد که به‌طور فعال شرکای اجتماعی را درگیر می‌کنند، در محافظت از کارگران دارای مزد کم و کاهش نابرابری دستمزد مؤثرتر هستند، زیرا نیازهای کارگران و ملاحظات اقتصادی را متعادل می‌کنند. به‌عنوان مثال، شرکای اجتماعی در آفریقای جنوبی از طریق مشارکت در کمیسیون ملی حداقل دستمزد نقش زیادی در تعیین دستمزدها ایفا می‌کنند.

ترکیب تعیین حداقل دستمزد با مذاکره جمعی بخشی، بیشترین تأثیر را بر توزیع عادلانه درآمد کار دارد.

مذاکره جمعی بخشی، به‌عنوان یکی از مؤثرترین

اجتماعی سه‌جانبه در مراکش، در سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۴ حداقل دستمزدها را افزایش داده و مزایای غیردستمزدی مانند کاهش و معافیت‌های مالیاتی را به خانوارهای کم‌درآمد و دارای درآمد متوسط ارائه کردند. کشورهای دیگر مانند فرانسه پس از مشاوره با شرکای اجتماعی، حداقل دستمزدها را بر اساس شاخص‌های هزینه زندگی به‌روزرسانی می‌کنند. در نهایت، کشورهایی که سنت‌های روابط صنعتی قوی دارند، به‌ویژه کشورهای نوردیک اروپا، از توافقات جمعی بخشی برای محافظت از قدرت خرید کارگران استفاده کرده‌اند. این توافقات شامل سازوکارهای شاخص‌گذاری خودکار و تجدید مذاکره‌های مکرر پیرامون دستمزدهای توافق‌شده جمعی برای اطمینان از افزایش دستمزد واقعی در دوره‌های تورم بالا است.

شرکای اجتماعی همچنین می‌توانند از طریق PLSD به کاهش شکاف دستمزدهای جنسیتی کمک کنند.

شرکای اجتماعی می‌توانند از طریق تنظیم سیاست‌های حداقل دستمزد و گسترش حمایت‌های قانونی برای کاهش شکاف دستمزد جنسیتی پیشرفت کنند، زیرا زنان به‌طور نامتناسبی در بین کارگران کم‌دستمزد و در بخش‌هایی که پوشش محدودی دارند، مانند کار خانگی حضور دارند. به‌عنوان مثال در ایتالیا، PLSD به‌صورت مذاکره جمعی بخشی به تنظیم دستمزد و شرایط کاری برای کارگران خانگی کمک می‌کند و شرایط کاری شایسته و رسمی‌سازی در این بخش را ترویج می‌دهد. در نهایت، شرکای اجتماعی می‌توانند اطمینان حاصل کنند که رشد دستمزد در بخش‌های تحت سلطه زنان، از جمله بخش عمومی، با رشد دستمزد در صنایع تحت سلطه مردان هم‌تراز باشد.

گفت‌وگوی اجتماعی سطح عالی PLSD برای گذار مؤثر و فراگیر دیجیتال و سبز

تغییر به سمت اقتصادهای دیجیتال و محیط زیست

پایدار، در حال بازسازی دنیای کار است. این تحولات هرچند فرصت‌هایی برای رشد اقتصادی، نوآوری و ایجاد شغل فراهم می‌آورد، خطراتی نیز از طریق اختلالات عمده در بازار کار به همراه دارد. این گزارش بر نقش حیاتی PLSD در بهره‌برداری از این فرصت‌ها و مواجهه با چالش‌ها از طریق راهبردهای مؤثر و جامع - که هم از کارگران و هم از بنگاه‌ها محافظت می‌کند - تأکید دارد. PLSD اجماع اجتماعی در مورد تحول دیجیتال و سیاست‌های کاهش کربن را تقویت می‌کند و گذارهایی را ایجاد می‌کند که نیروی کار را با مهارت‌های مرتبط تجهیز کرده و اولویت را به گنجاندن گروه‌های آسیب‌پذیر می‌دهد. با این حال، استفاده از PLSD برای مدیریت «گذار دوگانه» هنوز توسعه کامل نیافته است، به‌ویژه در کشورهایی که نهادهای گفتگوی اجتماعی در آنها کمتر تثبیت شده‌اند. این گزارش نشان می‌دهد که تنها یک‌چهارم از بیش از ۱۰۰ فرایند و نتایج PLSD در دوره زمانی ژانویه ۲۰۲۲ تا دسامبر ۲۰۲۳ به موضوع گذار دوگانه پرداخته‌اند که اغلب آنها در کشورهای اروپایی هستند. علاوه‌براین، نتایج نظرسنجی تأیید می‌کند که تحول دیجیتال و تغییرات اقلیمی در اولویت دستور کار NSDIها قرار ندارد. تمرکز مجدد بر سیاست‌های صنعتی با هدف تنوع اقتصادی و تحول ساختاری - که اکنون همکاری بیشتری بین بازیگران دولتی و خصوصی، از جمله شرکای اجتماعی به همراه دارد - فرصتی به‌موقع برای پیشبرد نقش PLSD در هدایت گذار دوگانه فراهم می‌آورد. در مجموع، گذارهای دیجیتال و سبز به‌عنوان زمینه‌های کلیدی برای PLSD در حال ظهور هستند، اما عمدتاً در کشورهای با درآمد بالا. برای جلوگیری از گسترش نابرابری‌ها ضروری است که نابرابری‌ها در توانایی کشورهای در حال توسعه برای سازگاری با این گذارها از طریق PLSD مورد توجه قرار گیرد.

PLSD در برخی از کشورها نقش مهمی در بهبود

دستمزد و شرایط کاری کارگران اقتصاد پلتفرمی ایفا می‌کند و همچنین رابطه شغلی آن‌ها را روشن می‌سازد؛ شواهد نشان می‌دهند که بین گفت‌وگوهای اجتماعی در سطوح عالی و سطح بنگاه در این موضوعات تعاملات مثبت وجود دارد.

مشارکت فعال شرکای اجتماعی در شکل‌دهی به قوانین و رویه‌ها در اقتصاد پلتفرمی، راه‌حل‌های متعادل‌تری را فراهم کرده است که نیازهای کارگران و بنگاه‌ها را برآورده می‌کند و از این طریق، حمایت از حقوق کارگران و رقابت منصفانه را تضمین می‌کند. یکی از نمونه‌های قابل توجه، «قانون راننده‌ها» در اسپانیا است که از یک توافق سه‌جانبه به‌وجود آمد و به شناسایی کارگران تحویل غذا در پلتفرم‌های دیجیتال به‌عنوان کارکن پلتفرم انجامید. مذاکره جمعی توسط شرکای اجتماعی به‌طور گسترده‌ای در سطح بخش، به‌ویژه در حمل‌ونقل و لجستیک، برای تنظیم دستمزد، ساعت‌های کاری، حمایت اجتماعی، ایمنی و سلامت برای کارگران پلتفرمی استفاده می‌شود. این گزارش نشان می‌دهد که PLSD در سطوح ملی و بخشی، با ترویج سازماندهی کارگران در بخشی که غالباً با پراکندگی کارگران شناخته شده است، شرایطی را برای بهبود حقوق کارگران پلتفرم‌ها از طریق گفت‌وگوی اجتماعی در سطح بنگاه فراهم کرده است

PLSD به‌عنوان ابزاری مؤثر برای تسهیل تحول دیجیتال شرکت‌های سنتی و مقابله با ریسک‌های بالقوه ناشی از مدیریت الگوریتمی و مدل‌های زبان مصنوعی (AI)

از زمان بحران COVID-19، شرکای اجتماعی نقش روبه‌رشدی در طراحی قوانین «کار از راه دور» ایفا کرده‌اند و مسیر را برای گسترش مذاکره جمعی و همکاری در محل کار در زمینه دیجیتال‌سازی در شرکت‌های سنتی هموار کرده‌اند. توافقات اخیر در اروپا و ایالات متحده آمریکا در

سطوح بخشی و در شرکت‌های بزرگ فناوری پیشرفته نیز زمینه‌های جدیدی برای حاکمیت بر هوش مصنوعی ایجاد کرده است. به‌عنوان مثال، یک توافق بین یک شرکت بزرگ فناوری اطلاعات و یک اتحادیه کارگری در ایالات متحده در سال ۲۰۲۳، مدیریت را ملزم کرده است که کارکنان را از روندهای هوش مصنوعی آگاه کند و نظرات آن‌ها را در توسعه هوش مصنوعی اعمال کند. باتوجه به تحول سریع هوش مصنوعی، ظرفیت PLSD برای ارائه راه‌حل‌های به‌موقع، متناسب و متوازن از سوی بسیاری از ذی‌نفعان به‌عنوان یک بدیل معتبر برای قوانین دستوری و سخت‌وسخت از بالا به پایین در نظر گرفته می‌شود.

PLSD مبتنی بر توسعه مهارت‌ها، برای تجهیز کارگران به مهارت‌های لازم برای مدیریت آینده کار بسیار ضروری است.

این نهادها می‌توانند نقش مهمی در شناسایی مهارت‌های دیجیتال و نگاشت آنچه که از طریق برنامه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای به‌دست آمده، ایفا کنند و به نیاز فزاینده برای آموزش و بازآموزی که توسط فناوری‌های دیجیتال تحریک شده است، رسیدگی کنند. به‌عنوان مثال، شورای مهارت‌های آینده کانادا - یک نهاد PLSD موقت با نمایندگان از دولت، کارگران، تجار و جامعه مدنی - یک پلتفرم شناسایی مهارت‌های دیجیتال را پیشنهاد کرد تا شکاف دیجیتال را پُر کرده و دسترسی به توسعه مهارت‌ها را در زمینه اشتغال افزایش دهد.

PLSD برای اطمینان از اینکه گذار سبز برای هر دو طرف - کارگران و شرکت‌ها - منصفانه است، ضروری است و اهداف زیست‌محیطی و اجتماعی را با رشد اقتصادی همسو می‌کند.

با شدیدتر شدن سیاست‌های زیست‌محیطی، حمایت

عمومی از دولت‌ها می‌تواند کاهش یابد. در این زمینه، PLSD نقش کلیدی در ایجاد توافق میان دولت‌ها، شرکای اجتماعی و جامعه در مورد لزوم کاهش کربن ایفا می‌کند. از طریق PLSD، ذی‌نفعان می‌توانند در مورد نقشه‌های راه برای تبدیل سیاست‌های ملی و بین‌المللی اقلیمی به اقدامات ملموس توافق کنند، مانند کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و ترویج محیط‌های کاری سبز در **لهستان و کره جنوبی**، یا در برنامه‌های بازسازی ملی که پایداری زیست‌محیطی را محور قرار می‌دهند، مانند **باربادوس**. علاوه بر این، توافقاتی بخشی، به‌ویژه در صنایعی مانند معدن و انرژی، شامل مقرراتی برای تنظیم دستمزدها، گسترش حمایت اجتماعی و توسعه مهارت‌ها هستند تا از حفاظت از کارگرانی که تحت تأثیر گذار سبز قرار می‌گیرند، اطمینان حاصل کنند.

افزایش فراوانی موج‌های گرما، دولت‌ها و شرکای اجتماعی را وادار کرده است تا از طریق گفتگوی اجتماعی متمرکز بر ایمنی و بهداشت شغلی (OSH) به موضوع استرس گرمایی بپردازند.

مشاوره‌های سه‌جانبه نقش کلیدی در شکل‌دهی به قوانین ایفا می‌کنند و با ارائه راهنمایی‌های فنی و ابزارهایی برای کاهش تأثیر فشار گرما بر کارگران و بهره‌وری، به‌ویژه در بخش‌های پُریسک مانند کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری و ساخت‌وساز، از این امر حمایت می‌کنند. به‌عنوان نمونه، کمیسیون بهداشت شغلی سه‌جانبه کاستاریکا قوانینی برای پیشگیری از فشار گرما و حفاظت از کارگران تدوین کرده است و کمپین‌ها، دستورالعمل‌ها و آموزش‌هایی برای حمایت از اجرای این قوانین ارائه داده است.

چانه‌زنی‌های جمعی بخشی نیز در حال ظهور است، که در حال حاضر تمرکز آنها بر مدیریت زمان کار برای کاهش خطرات مرتبط با گرما (بخش ساخت‌وساز آلمان)، و همچنین ارائه غرامت به کارگران آسیب‌دیده (صنعت

جنگلداری و مبللمان ایتالیا) است.

با وجود تأثیرات قابل توجه تغییرات اقلیمی و محیطی بر زنان، فعالان اقتصاد غیررسمی و اقوام بومی و قبیله‌ای، برنامه‌های گفت‌وگوی اجتماعی متمرکز (PLSD) محدودی برای این گروه‌ها وجود دارد.

با اینکه چالش‌های زیست‌محیطی ارتباط تنگاتنگی با مسائل جنسیتی دارند، برنامه‌های PLSD حساس به جنسیت، نادر هستند. کارگران و واحدهای اقتصادی در اقتصاد غیررسمی که به‌طور نامتناسبی تحت تأثیر تغییرات اقلیمی قرار می‌گیرند، شاهد تلاش‌های اندکی برای رسمی‌سازی و گذار به اقتصاد سبز هستند، اگرچه نمونه‌هایی مانند کنیا در آفریقا وجود دارد.

اقوام بومی و قبیله‌ای با خطرات عمده‌ای در گذار به اقتصاد سبز مواجه هستند، نظیر تهدید معیشت و مهاجرت اجباری به دلیل استخراج منابع برای تولید انرژی پایدار. با این حال، آن‌ها نقش مهمی در پایداری محیط زیست ایفا می‌کنند و از دانش سنتی برای اطلاع‌رسانی در ارزیابی تأثیرات و ترویج شیوه‌های «کشاورزی باز زاینده» استفاده می‌کنند.

در آمریکای لاتین، نهادهای اختصاصی PLSD طی مشاوره درباره قوانین محیط زیستی و پروژه‌هایی که بر جوامع آن‌ها تأثیر می‌گذارند، نظرات آن‌ها را وارد فرایند می‌کنند. در پرو، اقوام بومی از جمله سازمان‌های زنان بومی، در زمان تدوین قانون چارچوب تغییرات اقلیمی رسماً طرف مشورت قرار گرفتند که اهمیت مشارکت بومیان در شکل‌دهی به سیاست‌های زیست‌محیطی را برجسته می‌کند.

استفاده از فرصت‌های مذاکره اجتماعی در بالاترین سطح برای عدالت اجتماعی

رویکردهای کوتاه‌مدت و بی‌تأثیر در توسعه اقتصادی و

در گذارهای دیجیتال و سبز برای آینده‌ای عادلانه و پایدار برای همه فراهم می‌آورد. با تقویت اعتماد بین مردم و نهادها، PLSD می‌تواند اطمینان حاصل کند که شمولیت، حمایت و مشارکت رعایت می‌شود، در عین حال که آنچه برای مردم و سیاره اهمیت دارد، ارزشمند شمرده شده و نیازها و محدودیت‌های کارفرمایان مورد توجه قرار می‌گیرد. این روند، مشارکت دموکراتیک در دنیای کار را پیش می‌برد و به عنوان مکمل لازم نهادهای دموکراسی نمایندگی عمل می‌کند. برای آزادسازی کامل قدرت تسهیل‌کننده PLSD، این گزارش خواستار اقداماتی قوی‌تر برای تقویت شمول و اثربخشی نهادها، فرایندها و بازیگران PLSD است. این امر به‌ویژه نیازمند موارد زیر است:

پیشرفت اجتماعی، مانع تلاش‌های جهانی برای دستیابی به اهداف برنامه ۲۰۳۰ می‌شود. این رویکردها می‌توانند اثربخشی PLSD را در پیشبرد کار شایسته و عدالت اجتماعی تضعیف کنند. باین حال، بازیگران و نهادهای بالقوه PLSD می‌توانند همکاری در جوامع را تقویت کرده و به‌ویژه زمانی که منافع اجتماعی متفاوت باشد، راه‌حل‌های مشترک برای چالش‌های پیچیده در دنیای کار و فراتر از آن پیدا کنند. PLSD می‌تواند نقش کلیدی در شکل‌دهی به یک «قرارداد اجتماعی جدید» ایفا کند. این امر شامل بازتعریف روابط میان دولت‌ها و شهروندان و همچنین درون جوامع است که برای مقابله با چالش‌های معاصر ضروری است. همچنین، راهی برای بهره‌برداری از فرصت‌های موجود

- احترام به اصول و حقوق بنیادین در کار از جمله آزادی انجمن و شناسایی مؤثر حق مذاکره جمعی برای همه کارگران و همچنین سایر پیش‌نیازها.
- تقویت ظرفیت نهادها و بازیگران PLSD برای مشارکت معنادار که شامل تجهیز شرکای اجتماعی و ادارات کار با منابع و مهارت‌های لازم است. مذاکره اجتماعی باید در تمام زمینه‌های سیاستی از طریق رویکرد «کل دولت» گنجانده شود.
- گسترش پایگاه عضویت شرکای اجتماعی و گسترش دسترسی آن‌ها به گروه‌های کمتر نمایندگی‌شده، به‌ویژه کارگران و واحدهای اقتصادی در اقتصاد غیررسمی، کارگران در ترتیبات جدید کاری، مهاجران، جوانان و شرکت‌های خرد، کوچک و متوسط.
- تشویق به ارزیابی‌های منظم مبتنی بر شواهد از نقش، تأثیر و نتایج نهادهای PLSD در تصمیم‌گیری‌های اجتماعی و اقتصادی. این امر شامل شناسایی و ارزیابی نهادهای گفتگوی اجتماعی ملی (NSDIs) با حمایت سازمان بین‌المللی کار (ILO) و بررسی امکان ایجاد یک شاخص جهانی برای اندازه‌گیری اثربخشی و شمول PLSD است.